

راهاندازی «اینترنت امن» برای دستگاه‌های دولتی

بعد از طرح اینترنت ملی که به گفته مسئولان وزارت ارتباطات اکنون فازهای اولیه آن راهاندازی شده است و طرح اینترنت پاک که به گفته همان مسئولان قرار است با ایده پردازی کارشناسان و صاحب‌نظران در ایران راهاندازی شود و طرح‌های مشابه دیگر، اکنون یک مقام وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات خبر از راهاندازی اینترنت امن در ایران تا پایان برنامه پنجم توسعه در کشور داده است.

بعد از طرح اینترنت ملی که به گفته مسئولان وزارت ارتباطات اکنون فازهای اولیه آن راهاندازی شده است و طرح اینترنت پاک که به گفته همان مسئولان قرار است با ایده پردازی کارشناسان و صاحب‌نظران در ایران راهاندازی شود و طرح‌های مشابه دیگر، اکنون یک مقام وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات خبر از راهاندازی اینترنت امن در ایران تا پایان برنامه پنجم توسعه در کشور داده است.

محمدطاهر شمس، عضو هیأت مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت از راهاندازی اینترنت امن در کشور بر بستر شبکه ملی اطلاعات و تا پایان برنامه پنجم توسعه خبر داد که می‌تواند از نفوذپذیری و حملات اینترنتی جلوگیری کند.

وی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه بخشی از ارتباطات مردم می‌تواند از بستر این شبکه انجام شود، گفته: این شبکه امکان ارائه سرویس‌های الکترونیکی را با بالاترین سرعت فراهم می‌کند.

از لایه‌های سخنان این مقام مسئول می‌توان استنباط کرد که با بهره‌برداری کامل از شبکه ملی IP و تا پایان برنامه پنجم توسعه ظرفیت شبکه اینترنت کشور تا 20 برابر افزایش می‌یابد، هم‌اکنون ظرفیت شبکه اینترنت 36 گیگابیت بر ثانیه است که تا دو هفته آینده این ظرفیت به 65 گیگابیت خواهد رسید و تا پایان برنامه پنجم توسعه به نزدیک به 20 برابر ظرفیت فعلی یعنی 500 گیگابیت بر ثانیه می‌رسد.

شبکه ملی IP قابلیت ارائه سرویس‌های مختلف بر بستر اینترنت و اینترنت، VPLS و MPLS را دارد. بر بستر این شبکه، اینترنت امن به متقاضیان ارائه می‌شود. این شبکه می‌تواند از نفوذ هکرها و تهدید حملات از طریق منابع داخلی و منابع خارجی در شبکه با امکانات بسیار جلوگیری به عمل آورد. اینترنت امن برای سازمان‌ها و نهادها و بانک‌ها کاربرد خواهد داشت و به نوعی می‌تواند تضمینی بر امنیت شبکه دسترسی برای این دستگاه‌ها باشد. راهاندازی اینترنت امن به این معنا نیست که هم‌اکنون سرویس‌ها و اینترنت ناامن در اختیار کاربران قرار می‌گیرد، اما با وجود اینترنت امن شبکه‌ای با حساسیت بسیار بالا و با امنیتی به مراتب بالاتر برای کاربران غیرخانگی که نیازمند امنیت اطلاعات شبکه‌ای هستند ایجاد خواهد شد.

بدین ترتیب اینگونه که مشخص است این نوع اینترنت قرار است در کنار سایر انواع اینترنت در ایران راهاندازی شود و مهم‌ترین مشخصه اینترنت امن، اختصاصی بودن آن برای دستگاه‌های دولتی کشور است. اما مسئله اصلی این است که چرا برای دستگاه‌های دولتی ایران اینترنت فعلی امن نیست؟

پاسخ به این سؤال را باید زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و استفاده این دستگاه‌ها از اینترنت و عادت و عرف جاری در دستگاه‌های دولتی بررسی کرد. واقعیت این است که استفاده از نرم‌افزارهای قفل شکسته در ایران بسیار رایج است و اغلب کاربران رایانه و اینترنت در ایران اساساً نمی‌دانند که قیمت یک نرم‌افزار ساده مانند ویندوز یا آفیس یا ضدویروس چقدر است. چون تقریباً همه آنها همواره از نرم‌افزارهای قفل شکسته استفاده کرده‌اند که بسیار رایج و ارزان و در دسترس است. به‌طور طبیعی این نرم‌افزارها فاقد گواهی‌های امنیتی بوده و کاربران را بسیار آسیب‌پذیر ساخته‌اند. میزان بالای هک و نفوذ رایانه‌ای در ایران و آلوده بودن اغلب رایانه‌های ایرانی‌ها به انواع ویروس‌ها نشانه‌ای در این زمینه است.

حتی بسیاری از سازمان‌های دولتی در رایانه‌های خود از چنین نرم‌افزارهایی استفاده می‌کنند. پوشه یا فولدری در بخش شبکه اغلب سازمان‌های ایرانی وجود دارد که سرشار از نرم‌افزارهای قفل شکسته است.

در بزرگ‌ترین رخداد رسانه‌های دیجیتال ایران یعنی نمایشگاه رسانه‌های دیجیتال و نرم‌افزارهای چند رسانه‌ای، نرم‌افزارهای قفل شکسته و فاقد کپی‌رایت بالاترین میزان فروش را طی سال‌های اخیر داشته است. اگر قرار باشد دستگاه‌های دولتی هزینه استفاده از نرم‌افزارهای کاربردی خود را بپردازند بسیاری از آنها دچار کسر بودجه خواهند شد. این مسئله آسیب‌پذیری دستگاه‌ها را نیز دو چندان کرده است.

طی سال‌های اخیر بسیاری از وب‌سایت‌های دولتی ایران هک شده است که می‌تواند ناشی از همین وضعیت باشد. در چنین شرایطی دولت به جای اتخاذ تدابیر پیشگیرانه در مورد این آسیب‌پذیری‌ها، درصدد راهاندازی اینترنت امن برای دستگاه‌های دولتی است.

به نظر می‌رسد چنین اقدامی ریشه‌ای نبوده و نقش یک مسکن موقتی را داشته باشد. ضمن اینکه راه‌اندازی چند نوع شبکه با نام اینترنت، مردم و دستگاه‌های دولتی را سردرگم خواهد کرد.